

Становище

на

доц. Любен Кръстев Кръстев, доктор, член на специализирано научно

жури

на дисертационния труд „Влияние на системната физическа активност и спортни мероприятия върху нивата на гняв и агресия при младежи и девойки, склонни към агресия“ на Таркан Хавадар – докторант редовна форма на обучение към Центъра за научна и приложна дейност в спорта, за придобиване на образователната и научна степен „Доктор“ в професионално направление 7.6. Спорт, докторска програма „Теория и методология на спортната наука“

Дисертационният труд представлява научно-приложна разработка за ползата от спорта за физическото, социалното и психическо здраве на човека. Изследвана е системната физическа активност и участието в спортни мероприятия на ученици 10-16 години от класовете на основното и средно образование в Р. Турция. Контингентът на изследваните лица се състои от 103 деца, склонни към гняв и агресия. Експерименталната група е от 56 ученици (деца получили родителско съгласие и медицински удостоверения за участие в спортни занимания), контролната група е от 32 ученици (деца, които нямат желание да участват в спортни занимания, но са съгласни да участват в експерименталното изследване) и 15 ученици, които поради лични съображения не са участвали в изследването. Подборът на учениците е извършен с активното участие на родителите на децата, училищните педагози и психолози.

Целта на изследването е да се редуцират нивата на гняв и агресия при младежи и девойки от Р. Турция чрез системни занимания със спорт и участие в спортни мероприятия. Това определя голямата социална значимост на дисертационния труд. Програмата включва за момчетата

спортни занимания по избор-футбол и баскетбол, а за момичетата само по баскетбол. Заниманията се провеждат 2 пъти седмично (в събота и неделя) в продължение на 8 седмици.

Изследователският материал е представен в обем от 156 страници, включително 34 таблици и 33 фигури. Онагледяването е на добро технологично и естетическо ниво. За решаването на изследователските задачи е използвана комплексна методика и надеждни математико - статистически методи за обработка и анализ на данните. Една част от получените резултати считам за безспорни постижения на докторанта:

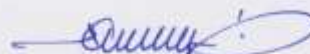
1. Разработена е програма целяща намаляване на нивата на гняв и агресия при младежи и девойки от Р. Турция, чрез средствата на спорта;
2. С разбиране и експертност в дисертационния труд е дадена скалата на Арнолд Бус и Марк Пери (1992 г.) за измерване на нивата на физическата агресия, вербалната агресия, гняв и враждебност. Във изследването е използван вариант на скалата валидиран на турски език от доц. Ардач Демирташ Мардан (2012 г.);
3. Убедително е доказана органическата двустранна връзка в системата индивид-среда, тоест заниманията със спорт подобряват физическата годност (развитие, здраве и работоспособност), както и намаляват нивата на агресия, гняв и враждебност при младежи и девойки от Р. Турция.

Направените изводи и препоръки логически произтичат от интерпретацията на експерименталния материал на базата на приетите високи критерии за значимост и статистическа надеждност.

Заключение: Като имам предвид научно-приложната стойност на дисертационния труд, както и посочените по-горе приноси, считам, че той отговаря на необходимите критерии за присъждане на образователната и

научна степен „Доктор“ на Таркан Хавадар в професионално направление
7.6. Спорт, докторска програма „Теория и методология на спортната
наука“.

15.05.2018 г.
София

Изготвил становището:
(доц. Любен Кръстев, доктор)